

โครงการย่อยที่ 1

เรื่อง

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทโดยใช้
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

**The development guidelines and Tourism Promoting in Chainat by using
local history Province**

ภายใต้แผนงานวิจัย

การพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ
ตามยุทธศาสตร์จังหวัดชัยนาท

**Tourism Capability Increasing Development by Integration
Follow Chainat Province Strategic**

นายประจักษ์ เป๊ะสกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มีนาคม 2554

รายงานการวิจัย

แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทโดยใช้
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

The development guidelines and Tourism Promoting in Chainat by using
local history Province

ภายใต้แผนงานวิจัย

การพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ
ตามยุทธศาสตร์จังหวัดชัยนาท

Tourism Capability Increasing Development by Integration
Follow Chainat Province Strategic

นายประจักษ์ แป๊ะสกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มีนาคม 2554

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2551 งานวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์ธเนศ ต่วนชะเอม และ คณะกรรมการวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ให้คำปรึกษาในการแก้ไข ปรับปรุงงานวิจัย ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท เทศบาลตำบลชัยนาท เทศบาลตำบลบางหลวง เทศบาลตำบลแพรกศรีราชา องค์การบริหารส่วนตำบลเขาท่าพระ องค์การบริหารส่วนตำบลธรรมามูล องค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเฒ่า พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ชัยนาทมูลนิธิ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ที่ได้ให้ข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งนี้

นายประจักษ์ แป๊ะสกุล

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทโดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

The development guidelines and Tourism Promoting in Chainat by using local history Province

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2551 จำนวนเงิน 195,250 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2551 ถึง 30 กันยายน 2552

ชื่อผู้วิจัย นาย ประจักษ์ แป๊ะสกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

39/1 ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2942-6900

บทคัดย่อ

งานวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่นของจังหวัดชัยนาท 2) เพื่อวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท 3) เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทโดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วิธีการศึกษาประกอบด้วยการรวบรวมเอกสารหลักฐานของทางราชการ รายงานการวิจัย และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก สันทนาการกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักซึ่งมีทั้งประชาชนในพื้นที่ นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า

1. ประวัติศาสตร์ของจังหวัดชัยนาทเริ่มเป็นชุมชนเมืองในสมัยทวารวดีพุทธศตวรรษที่ 12 - 16 ก่อนที่จะอยู่ภายใต้อิทธิพลของเขมร และเคยได้สร้างความสัมพันธ์กับเมืองใกล้เคียงกับลพบุรี และอุทอง

2. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้แก่พระบรมธาตุและแหล่งวัฒนธรรมที่มีความสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น หลวงปู่สุข การตักบาตรเทโว การแข่งเรือยาว การสมโภชพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นต้น

3. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทโดยใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ได้แก่การเฉลิมฉลองในเทศกาลต่าง ๆ ได้แก่เทศกาลประเพณี งานมหรหรรพ์หุ่นฟางนก งานส้มโอขาวแตงกวา งานเขื่อนเจ้าพระยา งานหลวงปู่สุข และจัดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่เชิงรุกเกี่ยวกับพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เช่น หลวงพ่อธรรมจักร หลวงพ่อหลักเมือง หลวงพ่อหิน รวมทั้งพระบรมธาตุซึ่งมีแห่งเดียวของจังหวัดนี้ และแนวทางที่สำคัญก็คือ จัดทำแผนการประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนทั่วจังหวัดจัดพานักเรียนทัศนศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อสร้างความภาคภูมิใจใน

ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของตนเอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมอาชีพรายได้ให้กับประชาชน ในทั้ง 6 พื้นที่ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาทด้วย

คำสำคัญ : ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยว

Abstract

Research survey aims 1) to study the history and culture of Chainat Province 2) to analyze the local history that promotes tourism in Chainat 3) to create guidelines for tourism development and promotion of Chainat Province. with local history. The method of study the consists of collection of official documents, research report, and in-depth interview, groups discussion with key informants including local people, the head of local administrative organization and staff. Specified selected on local history Knowledge people. Data analysis led to findings of the study revealed that

1. Chainat province's history began as a community, a city in Dvaravati Years 12 to 16 before it is under the influence of the Khmer. and has ever relationship with neighbour make a cities like Lopburi and Ang Thong provinces.
2. Local history that can promote tourism, including Royal relics and cultural resources that are critical of Buddhist monks of Luang Pu Suk Devo Long boat race, and the celebration of the sacred Buddha image and so on.
3. Guidelines for Tourism Development and Promotion by Chainat local history. Including the celebraion in various festivals which are Traditional festivals. Straw Bird Puppet Festival. White pomelo, Cucumber, festival, Chao Phraya Dam, Luang Pu Suk celebration. and public relations managemant and proactive distribution about the sacred Buddha images, such as Luang Por Thammachak, City Pillar Shrine.

Including the only in the province and an important to organize a to schools across the province to organize the annual field trips in order to create the pride in their history and culture. Encourage the profession and income for people in the six areas which is relevant to Chainat's tourism development strategy

Key words : Local History Promoting Tourism

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	บทนำ
	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย
	3
	นิยามศัพท์
	3
	ขอบเขตของการวิจัย
	4
	ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย
	4
	หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้
	5
บทที่ 2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
	6
	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
	6
	การท่องเที่ยว
	8
	การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
	13
	การนำประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมมาส่งเสริมการท่องเที่ยว
	22
	สถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท
	26
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	28
	กรอบแนวคิดการวิจัย
	34
บทที่ 3	ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย
	37
	ประชากรที่ศึกษา
	37
	ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
	37
	เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
	38
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
	38
	การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
	42
	การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
	42
	ระยะเวลาในการทำวิจัย
	42
บทที่ 4	ผลการวิจัย
	43
	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของจังหวัดชัยนาท
	43
	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท
	71
	แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาทโดยใช้
	78
	ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	79
สรุป อภิปรายผล	81
ข้อเสนอแนะ	82
ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป	82
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก ก เครื่องมือวิจัย	89
ภาคผนวก ข รายนามผู้ให้ข้อมูล	94
ประวัติผู้วิจัย	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปประเภทของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	25
2	สถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดชัยนาท	26
3	รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท	
4	สถิติระยะเวลาในการพำนักที่จังหวัดชัยนาทโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว	26
5	สถิติจำนวนค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในจังหวัดชัยนาท	27
6	แนวทางการแก้ปัญหาจากงานวิจัยฯ ของทศพล อุปการนันท์ (2549)	35
7	ผลการสำรวจสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว	63
8	สรุปประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท	75
9	รายละเอียดแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวฯ 3 ภาคส่วน	79

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 ลักษณะและเป้าหมายของการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	14
2 กรอบแนวคิดการวิจัย	36
3 แผนที่และเส้นทางคมนาคมจังหวัดชัยนาท	65